

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради
економічного факультету
прот. № 1 від « » вересня 2024 р.

Рекомендовано
на засіданні кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним
бізнесом
прот. № 1 від « » вересня 2024 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

I семестр 2024-2025 навчального року

освітній рівень перший (бакалавр)

галузь знань 07 управління та адміністрування
спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
освітня програма: - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (ПТБД)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Лектор:
Корінь Мирослава Василівна (кандидат економічних наук, професор),
Контакти: +38 (057) 730-10-96, e-mail: korin_mv@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 11.00-12.20
Розміщення кафедри: місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 5 поверх, 505
аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>
Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

I семестр 2024-2025 навчального року

Лекції: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Практики: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

Дистанційна форма навчання:

ідентифікатор конференції: 961 876 7078; **код доступу:** 052016

Команда викладачів:

Лектор: Корінь Мирослава Василівна

Контакти: korin_mv@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: кожен понеділок з 11.00-12.20

На даному етапі розвитку України украй важливою є соціальна стабільність суспільства, яка досягається у результаті ефективної та системної взаємодії влади, бізнесу і громади. Одним із доведених світовою практикою сучасних інструментів такої взаємодії є соціальне підприємництво, тобто реалізація соціально-інноваційної підприємницької діяльності, значна частина прибутків від якої спрямовується на вирішення соціальних проблем.

Головне, що відрізняє соціального підприємця від бізнес-підприємців і навіть від соціально відповідального бізнесмена – це соціальна місія. Проте, на відміну від звичайної благодійності, соціальні підприємства – це сталі бізнесові механізми, які мають набагато більший вплив на існуючі проблеми та дозволяють ефективніше розподіляти фінансові ресурси. Разом з цим, отримання прибутку, створення багатства хоча і є частиною бізнес-моделі, проте – лише засіб для досягнення соціальної мети, а не самоціль. Соціальні підприємці праґнуть створити умови для сталого поліпшення

життя, забезпечують розвиток та посилення соціального впливу у суспільстві. Таким чином, соціальне підприємництво є якісно новим видом діяльності, що поєднує підприємницьке новаторство та соціальну спрямованість з метою вирішення певної соціальної проблеми. Актуальність завдань розвитку соціального підприємництва в Україні посилюється як в контексті впровадження реформи децентралізації, так і в контексті реінтеграції Донбасу. Новостворені територіальні громади потребують нових інструментів вирішення існуючих соціально-економічних проблем та механізмів їх фінансування, а соціальне підприємництво задовольняє обидві ці вимоги. Адже, з одного боку, воно забезпечує соціальний розвиток громад через впровадження та розвиток соціальних послуг, поліпшення соціальної інфраструктури, підтримку соціально вразливих категорій населення, створення робочих місць, залучення членів громади до суспільно корисної діяльності. З іншого боку, воно є одним із шляхів зміщення фінансової основи територіальних громад, адже соціальні підприємства не лише сплачують податки, але й значну частину своїх прибутків спрямовують на вирішення соціальних проблем. Особливого значення соціальне підприємництво набуває в контексті завдань реінтеграції Донбасу. Для стабільності регіону життєво необхідною стає підтримка у сфері відновлення і розвитку з боку всіх можливих інституцій. Саме тут можуть допомогти соціальні підприємства, які покликані задовольнити ті потреби членів громади, які не може задовольнити державний сектор, а приватний – ігнорує. Соціальне підприємництво сприяє створенню сприятливого бізнес-середовища, підтриманню активної громадської позиції, інновацій, суспільної солідарності, що створює передумови для більш ефективного виходу з кризи.

Курс має на меті сформувати та розвинути у студентів такі загальні (ЗК), спеціальні компетентності (ФК) та результат навчання (РН):

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК10 Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК13 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК1 Критичне осмислення теоретичних зasad підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК2 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК3 Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК4 Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК5 Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК7 Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК10 Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

РН1 Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

РН7 Демонструвати підприємливість в різних напрямах професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

РН10 Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

РН11 Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємницва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці.

РН12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН14 Застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній діяльності.

РН15 Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій то торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.

РН17 Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

РН20 Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ризиків.

РН21 Застосовувати набуті знання для запобігання корупції та будь-яким проявам недоброочесності в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить особливості врегулювання соціальних проблем суспільства на умовах самоокупності, інноваційності та стійкості, ви хочете ознайомитися з основними принципами створення і розвитку соціального підприємства, фінансовими та організаційними аспектами ведення соціального бізнесу, а також інструментарієм управління соціальними інноваціями, тоді вам просто обов'язково варто йти на цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння основ економіки та підприємництва, а також обізнаність в інструментах управління бізнесом.

Перша частина курсу присвячена вивченю еволюції, сутності та національних моделей розвитку соціального підприємництва, інституційних та організаційних аспектів створення соціального підприємства в України.

Друга частина курсу присвячена вивченю особливостей соціального проектування у соціальному підприємництва, загальних принципів розробки та впровадження соціального проекту, управління ризиками та оцінювання ефективності функціонування соціальних підприємств.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам системні знання і розуміння концептуальних основ організації та розвитку соціальних підприємницьких ініціатив, вмінь та навичок в сфері планування, аналізу та реалізації бізнес-проектів у сфері соціального підприємництва.

Кількість кредитів ECTS – 3.

Лекції – 30 годин.

Практики – 15 годин.

Самостійна робота – 45 годин.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими

завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розроблення соціально-екологічного проекту. В рамках курсу передбачають лекції запрощених роботодавців.

Теми курсу

Соціальне підприємництво / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають виконання індивідуального завдання, що охоплює декілька найбільш важливих тем.

Тематика індивідуальних завдань.

1. Міжнародна та українська практики законодавчого регулювання соціального підприємництва. Соціальні підприємства та глобальні цілі сталого розвитку ООН.
2. Зарубіжний досвід соціального проектування
3. Фандрейзинг як інструмент залучення ресурсів.

4. Кращі міжнародні та українські приклади соціального підприємництва.
5. Середовище діяльності соціального підприємства. Інструмент SWOT-аналізу для формування стратегії розвитку.
6. Інвестиційний процес для соціального підприємства. Оцінювання ефективності використання соціальних інвестицій, результативності корпоративних соціальних програм та вимірювання соціального впливу від діяльності підприємства.
7. Стратегія бренду та інструменти бренд-менеджменту соціального підприємства.
8. Соціальна звітність та оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу.
9. Особливості пошуку грантів в Україні. Практика співпраці закордонних фондів в Україні.
10. Видатні меценати та спонсори України. Загальний огляд сьогодення.
11. Урядові ініціативи щодо розвитку соціальних підприємств.
12. Кооперативні банки - форма соціально-орієнтованих банківських послуг в світі.
13. Волонтерська діяльність в межах корпоративної соціальної діяльності.
14. Нефінансова інфраструктура підтримки соціального підприємництва.
15. Психологічні особливості підприємницького способу мислення та його значення у структурі діяльності соціального підприємця.
16. Соціальний діалог в Україні, особливості національної моделі соціального партнерства в Україні.
17. Соціальна відповідальність як фундаментальне підґрунтя взаємодії людини, бізнесу, держави, суспільства.
18. Кодекс корпоративної поведінки.
19. Етика поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування
20. Імідж організації як базова компонента соціально відповідальної поведінки організації.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаете!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

- 1) Проблеми та перспективи розвитку соціального підприємництва в Україні та світі.
- 2) Особливості розроблення соціальних стартапів.
- 3) Який стан розвитку благодійної діяльності в Україні?
- 4) Якими будуть ваші рекомендації та ваше бачення розвитку соціального підприємництва в Україні?

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиж - день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1	2	1. «Соціальне підприємництво та його роль у сучасній економіці». Сутність соціального підприємства як навчальної дисципліни та практичної діяльності. Риси соціального підприємництва. Принципи та критерії соціального підприємництва. Історичні віхи розвитку соціального підприємництва	2	Світова практика успішної реалізації соціального підприємництва. Порівняльний аналіз законодавчої бази соціально-екологічного підприємництва в США, Європі та Україні
2	2	2. «Соціальне підприємство: сутність та національні моделі його розвитку». Соціальне підприємство: поняття та ключові ознаки. Підходи до класифікації соціальних підприємств. Національні моделі розвитку соціального підприємництва		
3	2	3. «Інституційні засади розвитку соціального підприємництва». Законодавчі основи розвитку соціального підприємства: міжнародний досвід. Інституційний базис розвитку соціального підприємництва в Україні. Інституціональна структура підтримки соціального підприємництва в Україні	2	Порівняльний аналіз законодавчої бази соціального підприємництва в США, Європі та Україні. Вибір форми організації соціального підприємництва. Вирішення практичних завдань щодо оцінювання зовнішнього середовища соціального підприємництва
4	2	4. «Створення соціального підприємства в Україні: юридичні і податкові аспекти вибору організаційно-правової форми і режиму оподаткування». Здійснення соціального підприємництва різними видами організацій. Соціальне підприємництво на базі неприбуткової організації. Організація соціального підприємства на базі суб'єктів приватного права. Організація соціального підприємництва шляхом укладання договорів про спільну діяльність суб'єктів різних ОПФ (організацій громадянського суспільства, підприємницьких суб'єктів, фізичних осіб)		
5	2	4. «Створення соціального підприємства в Україні: юридичні і податкові аспекти вибору організаційно-правової форми і режиму оподаткування». Здійснення соціального підприємництва різними	2	Розробка концепції створення соціального підприємства. Процедура реєстрації соціального підприємства в Україні.

		видами організацій. Соціальне підприємництво на базі неприбуткової організації. Організація соціального підприємства на базі суб'єктів приватного права. Організація соціального підприємництва шляхом укладання договорів про спільну діяльність суб'єктів різних ОПФ (організацій громадянського суспільства, підприємницьких суб'єктів, фізичних осіб)		
6	2	5. «Фінансування в соціальному підприємництві». Класифікація джерел залучення фінансових ресурсів для старту та розвитку соціальних підприємств. Технології фандрейзингової діяльності в соціальному підприємництві. Інститути фінансування соціальних підприємств. Причини невдач соціальних підприємців у фандрейзинговій діяльності		
7	2	5. «Фінансування в соціальному підприємництві». Класифікація джерел залучення фінансових ресурсів для старту та розвитку соціальних підприємств. Технології фандрейзингової діяльності в соціальному підприємництві. Інститути фінансування соціальних підприємств. Причини невдач соціальних підприємців у фандрейзинговій діяльності	2	Пошук та вибір джерел фінансування соціального підприємництва; оцінювання інвестиційної привабливості соціального підприємства.
Модульний контроль №1				
8		6. «Соціальне проектування в соціальному підприємництві». Сутність та передумови соціального проектування. Технологічні процеси в соціальному проектуванні. Значення соціальних інновацій у соціальному підприємництві		
9	2	7. «Загальні принципи розробки та впровадження соціального проекту». Сутність та класифікація соціальних проектів. Життєвий цикл соціального проекту. Принципи та види соціальної діагностики під час реалізації соціальних проектів. Вимоги до формулювання мети і завдань соціального проекту. Текстовий опис соціального проекту. Методи роботи над проектом. Моніторинг та оцінка соціальних проектів	3	Розроблення соціального проекту з будівництва або модернізації полігону ТПВ: визначення структури витрат та аналіз ресурсів для його реалізації
10	2	7. «Загальні принципи розробки та впровадження соціального проекту». Сутність та класифікація соціальних		

		проектів. Життєвий цикл соціального проекту. Принципи та види соціальної діагностики під час реалізації соціальних проектів. Вимоги до формулювання мети і завдань соціального проекту. Текстовий опис соціального проекту. Методи роботи над проектом. Моніторинг та оцінка соціальних проектів		
11	2	8. «Управління в соціальному підприємництві». Поняття управління проектом. Складові системи управління соціальними проектами. Аналіз зацікавлених сторін соціального проекту	2	Формування проектної команди. Визначення оптимальної кількості членів команди та роль менеджера/керівник у забезпеченні ефективності реалізації соціального проекту
12	2	9. «Управління ризиками в соціальному підприємництві». Поняття та функції ризику в соціальному підприємництві. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища в контексті управління ризиками соціального підприємства. Методологія управління ризиками в соціальному підприємництві		
13		9. «Управління ризиками в соціальному підприємництві». Поняття та функції ризику в соціальному підприємництві. Аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища в контексті управління ризиками соціального підприємства. Методологія управління ризиками в соціальному підприємництві	2	Методи оцінювання ризиків в підприємництві. Прогнозування, та профілактику ризиків у соціальному підприємництві
14	2	10. «Соціальна цінність. Оцінка ефективності функціонування соціальних підприємств». Поняття «соціальна цінність» в контексті соціального підприємництва, вимірювання соціальної цінності. Вимірювання соціального впливу та результатів діяльності соціальних підприємств. Етапи оцінювання результатів діяльності соціальних підприємств		
15	2	10. «Соціальна цінність. Оцінка ефективності функціонування соціальних підприємств». Поняття «соціальна цінність» в контексті соціального підприємництва, вимірювання соціальної цінності. Вимірювання соціального впливу та результатів діяльності соціальних підприємств. Етапи оцінювання	2	Оцінювання ефективності функціонування соціального підприємства. Розрахунок соціальної цінності проекту. Розроблення анкети-опитувальника щодо оцінювання ефективності соціального проекту

		результатів діяльності соціальних підприємств		
		Модульний контроль №2		
		Залік с дисципліни		

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-балльною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре –вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

Студентам пропонується виконання впродовж семестру індивідуального завдання – реферату. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **30 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 20 до 320 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

Практичні заняття:

Оцінюються за результатами відвідування студентом занять та ступенем залученості. Ступінь залученості визначається участю у дискусіях та обговореннях під час занять. **Максимальна сума становить 30 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Корінь Мирослава Василівна (<http://kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolektuv-kafedru-euvkb-ua/korin-mv-ua>) – лектор з питань логістики в УкрДУЗТ. Отримала ступінь д.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством» в УкрДУЗТ у 2019 році. Напрямки наукової діяльності: державне регулювання промислового розвитку країни; інноваційний розвиток залізничного транспорту; інноваційна інфраструктура; інструментарій розвитку інфраструктури; розширення транскордонного співробітництва залізниць; технології і системи корпоративної логістики; логістична стратегія; логістичні ризики; інвестиційний та кадровий потенціал.

Кодекс академічної добродетелі

Порушення Кодексу академічної добродетелі Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної добродетелі УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомуникаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаток 1

**ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО»**

1. Визначте сутність соціального підприємництва.
2. Перелічіть головні ознаки соціального підприємництва.
3. Хто є суб'єктом соціального підприємництва?
4. Які існують типи соціальної підприємницької діяльності та їхні відзнаки?
5. Визначте основні організаційно-правові форми соціального підприємницької діяльності та дайте їхню характеристику.
6. Проаналізуйте можливості, які відкриває франчайзинг для франчайзера та франчайзи.
7. Чи широко використовують практику франчайзингу в Україні?
8. Що таке малий бізнес і які його переваги та недоліки?
9. Які є види малого підприємництва?
10. Обґрунтуйте значення малого бізнесу в країнах з розвинutoю ринковою економікою.
11. Розвиток малого бізнесу в сучасних умовах.
12. Сфера діяльності малих підприємств.
13. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства.
14. Кредитування малого бізнесу в Україні.
15. Визначте особливості виникнення волонтерського руху в світі та Україні.
16. Назвіть характеристики поняття про милосердя, благодійність, меценатство, спонсорство, благодійну діяльність, волонтерську діяльність.
17. Що ви розумієте під волонтерською діяльністю?
18. Охарактеризуйте генезу розвитку благодійної діяльності в Україні.
19. Розкрийте сутність благодійних організацій України?
20. Нормативно-законодавче забезпечення благодійної діяльності в Україні.
21. Які основні підходи існують до класифікації волонтерських груп?
22. Назвіть соціально-психологічний портрет сучасного українського волонтера.
23. Назвіть основні проблеми організаційного забезпечення діяльності волонтерських груп.
24. Розкрийте досвід створення та зміст діяльності міжнародних волонтерських організацій.
25. Охарактеризуйте волонтерські програми Східної Європи.
26. Охарактеризуйте волонтерські програми Західної Європи.
27. Охарактеризуйте волонтерські програми США.
28. Охарактеризуйте волонтерські Азії.

29. Надайте класифікацію джерел залучення фінансових ресурсів для старту та розвитку соціальних підприємств.
30. Розкрийте зміст технології фандрейзингової діяльності в соціальному підприємництві.
31. Перерахуйте інститути фінансування соціальних підприємств.
32. Розкрийте причини невдач соціальних підприємців у фандрейзинговій діяльності
33. Розкрийте сутність та передумови соціального проектування.
Розкрийте значення соціальних інновацій у соціальному підприємництві
34. Розкрийте сутність та класифікацію соціальних проектів.
35. Охарактеризуйте життєвий цикл соціального проекту.
36. Перерахуйте принципи та види соціальної діагностики під час реалізації соціальних проектів.
37. Розкрийте вимоги до формулювання мети і завдань соціального проекту.
38. Охарактеризуйте методи роботи над проектом.
39. Розкрийте особливості моніторингу та оцінки соціальних проектів
40. Охарактеризуйте поняття управління проектом.
41. Назвіть складові системи управління соціальними проектами.
42. Охарактеризуйте методологію аналізу зацікавлених сторін соціального проекту
43. Розкрийте поняття та функції ризику в соціальному підприємництві.
44. Охарактеризуйте методологію управління ризиками в соціальному підприємництві
45. Розкрийте поняття «соціальна цінність» в контексті соціального підприємництва.
46. Наведіть показники вимірювання соціальної цінності.
47. Розкрийте етапи оцінювання результатів діяльності соціальних підприємств
48. Що таке управління проектами?
49. Чому необхідний менеджмент соціальних проектів?
50. Які чинники середовища необхідно враховувати у процесі реалізації проекту?
52. Охарактеризуйте складові проектного менеджменту соціальних проектів.
53. Які існують види соціальної діагностики?